

VERSLAG van de hooravond naar aanleiding van het definitieve Ruimtelijk Plan voor de herinrichting van de vliegbasis Soesterberg d.d. 7 april 2009 in het Evenementencentrum Casino te Soesterberg

Aanwezig:

voorzitter: de heer J.W.R. van Lunteren

insprekers en belangstellenden: ca. 50 mensen

namens Provinciale Staten van Utrecht:

mevrouw drs. R.K. Dik-Faber (ChristenUnie)

de heer drs. P.W. Duquesnoy (SP)

de heer ir. R.J. Martens (PvdA)

mevrouw ir. A.A. Swets (CDA)

de heer ir. B.A. Witteman (SP)

namens de gemeenteraad van Soest:

de heer T. Zeegers (GroenLinks)

namens de gemeenteraad van Zeist:

de heer J.M. Kestra (CDA)

de heer M.C.M. Fluitman (CDA)

mevrouw R. van der Kolk (Seyst.nu)

de heer R. Luca (Seyst.nu)

de heer W. Barten (PvdA)

de heer C.A. van Liempde (PvdA)

de heer G. Camstra (GroenLinks)

de heer P. Spoelstra (GroenLinks)

de heer K. van Gemeren (D66)

de heer J. Varkevisser (D66)

de heer D. van Ballegooijen (ChristenUnie/SGP)

de heer F. van Brenk (ChristenUnie/SGP)

de heer F. Vennendaal (VVD)

de heer P. Otten (VVD)

Van ambtelijke zijde aanwezig namens de provincie Utrecht:

de heer L. Graafhuis (griffier)

mevrouw G. van Weerd (verslaglegging)

De voorzitter, de heer Van Lunteren, opent deze hoorzitting en heet de aanwezigen welkom. Spreker memoreert dat de vorige keer in dezelfde setting een hoorzitting heeft plaatsgevonden over het concept Ruimtelijk Plan. Thans ligt voor het definitieve Ruimtelijk Plan voor de herinrichting van de vliegbasis Soesterberg.

Voor deze hooravond heeft zich een aantal insprekers gemeld. Zij worden verzocht zich strikt te houden aan de maximaal vastgestelde spreektijd van vijf minuten.

Degenen die een schriftelijke reactie hebben ingediend, zullen bericht krijgen over de uiteindelijke besluitvorming van Provinciale Staten en Gemeenteraden over het Ruimtelijk Plan.

De voorzitter geeft vervolgens het woord aan de respondenten.

CLUSTER NATUUR OF OVERWEGEND NATUUR

N1 de heer H. Festen namens Triple-D management bv en Van der Grift Bouwbedrijf

De heer Festen of Van der Grift leest de reactie namens Triple-D management bv en Van der grift Bouwbedrijf voor die als bijlage bij het verslag zal worden gevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

N2 de heer C. van Maarseveen namens Buurtvereniging Den Dolder

De heer Van Maarseveen leest de reactie namens Buurtvereniging Den Dolder voor die als bijlage bij het verslag zal worden gevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

N3 de heer H. Garrels namens Buurtschap Hertenlaan-Hindelaan-Schaapskooi

De heer Garrels licht, onder verwijzing naar de schriftelijk ingediende reactie, de reactie namens Buurtschap Hertenlaan-Hindelaan-Schaapskooi toe aan de hand van een presentatie. De hand out van de presentatie zal als bijlage bij het verslag worden gevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

N4 de heer C. Bakker namens de Stichting Het Utrechts Landschap.

De heer Bakker leest de reactie namens de Stichting Het Utrechts Landschap voor die als bijlage bij het verslag zal worden gevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

De heer Keestra memoreert dat ervoor wordt gepleit het beheer van de vliegbasis zo spoedig mogelijk over te dragen aan Het Utrechts Landschap. In de stukken heeft spreker gelezen dat op 12 juni a.s. of zoveel eerder de juridische overdracht plaatsvindt. Gelet op het feit dat de vliegbasis op 13 juni a.s. feestelijk wordt overdragen, dient in de visie van spreker voor die datum duidelijkheid te komen over het beheer. Geïnformeerd wordt of hierover al concrete afspraken zijn gemaakt. De heer Bakker antwoordt dat er dienaangaande nog geen concrete afspraken zijn gemaakt; wel zijn er intenties uitgesproken.

N5 De heer P. Greeven namens Stichting Milieuzorg Zeist e.o.

De heer Greeven leest, onder verwijzing naar de schriftelijke reactie, de reactie namens de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. voor die als bijlage bij het verslag zal worden gevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen. Onder protest van de heer Greeven, ontnemt de voorzitter hem het woord, gelet op de maximale spreektijd die in acht moet worden genomen.

CLUSTER RECREATIE OF OVERWEGEND RECREATIE

R1 mevrouw E. Broen namens Kamer van Koophandel Gooi Eem en Flevoland

Mevrouw Broen leest de reactie namens de Kamer van Koophandel Gooi- Eem- en Flevoland voor die als bijlage bij het verslag zal worden gevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

R2 de heer M. van Varik namens Hogeschool INHolland Delft

De heer Varik vraagt, onder verwijzing naar de schriftelijke reactie, aandacht voor Human Powered Flight waartoe de startbaan op de Vliegbasis mogelijkheden biedt. De Hogeschool zou graag gebruik maken van de startbaan om de studenten Luchtvaarttechniek de mogelijkheid te bieden te experimenteren met een nieuwe tak van aerodynamica en vluchtprestaties. Het gaat het om hele kleine luchtvoertuigen. Bijvoorbeeld een fiets die uitgerust wordt met vleugels. Het voertuig komt,

vanwege het kleine vleugeloppervlak, niet meer dan 1 meter van de grond. Er komt geen motor aan te pas, dus er wordt geen lawaai gemaakt.

De human powered flight is overigens voor iedere gelegenheidsrecreant mogelijk en zou in verschillende vormen kunnen worden uitgewerkt (o.a. human powered aircraft, human powered hoovercraft). Het is niet gevaarlijker dan fietsen. De Hogeschool geeft deze vorm van recreatie dan ook mee als suggestie. De voertuigen zouden kunnen worden gemaakt door studenten.

De heer Spoelstra informeert of human powered flight volgens de burgerluchtvaart onder zweefvliegen valt.

De heer Varik antwoordt dat sprake een en ander nog niet is gedefinieerd. Het vleugeloppervlak is dermate klein, dat de toestellen slechts een meter hoog komen. Op grond van het vorenstaande hoopt spreker derhalve dat zonder brevet kan worden gefietst en van de grond kan worden gekomen.

De heer Van Gemert informeert of een inschatting kan worden gemaakt ten aanzien van het aantal vliegbewegingen.

De heer Varik antwoordt dat het eerste verzoek van de Hogeschool zich toespitst op de vraag of voor de studenten Luchtvaarttechniek gebruik mag worden gemaakt van de startbaan om te kunnen experimenteren met de eurodynamica en vluchtprestaties. Hierbij wordt in eerste instantie gedacht aan één week per jaar. Daarnaast geeft de Hogeschool als suggestie mee de human powered flight als recreatiemogelijkheid op te pakken, waarbij zelf kan worden bepaald tot hoever wordt gegaan in de zin van het aantal vliegbewegingen.

R3 de heer Leenders

De heer Leenders spreekt in de eerste plaats zijn waardering uit voor het voorliggende Ruimtelijke Plan. Hij vraagt vervolgens aandacht voor de functie van het luchtvaartterrein. In de Nota wordt uitgebreid ingegaan op de cultuurhistorische aspecten van het terrein en de geschiedenis. Er komt een interessant Luchtvaartmuseum, dat zeker veel mensen zal trekken. Spreker memoreert er de vorige keer voor te hebben gepleit een kleine vliegmogelijkheid voor het museum open te houden om nieuwe aanwinsten te kunnen ‘invliegen’ dan wel een vliegshow te kunnen organiseren. Spreker denkt hierbij aan kleine historische toestellen.

Daarnaast kan spreker zich voorstellen dat in de toekomst zo en nu dan manifestaties worden georganiseerd, die iets met de luchtvaartgeschiedenis te maken hebben. Daarbij zou kunnen worden gedacht aan het één tot twee keer per jaar aanbieden van rondvluchten in kleinere toestellen.

Op grond van het vorenstaande verzoekt spreker nader te onderzoeken in hoeverre een incidentele, kleinschalige vliegfunctie kan worden ingepast in het voorliggende plan.

Vervolgens vestigt spreker de aandacht op de start- en landingsbaan. Juist voor het Luchtvaartmuseum verdwijnt de start- en landingsbaan. Spreker pleit ervoor de baan op een andere plek te versmallen of zo nodig op te breken en de baan voor het Luchtvaartmuseum te handhaven, zodat de relatie met de luchtvaartfunctie behouden en voor de mensen beleefbaar blijft.

Tenslotte pleit spreker ervoor niet te veel in te teren op het ambitieniveau. Van de Vliegbasis moet een bijzondere plek worden gemaakt. Het ambitieniveau naar beneden bijstellen kan altijd, het ambitieniveau verhogen gebeurt zelden.

CLUSTER WONEN OF OVERWEGEND WONEN

W1 mevrouw A. Reurekas namens Kleinschalig Ecologische Samenleving (KES)

Mevrouw Reurekas vestigt de aandacht op het begrip transition town, een fenomeen dat vanuit Engeland is komen overwaaien en in Nederland her en der uit de grond schiet vanwege het anticiperen op allerlei vormen van crisis (w.o. voedsel-, energiecrisis). Kleinschalige Ecologische Samenleving (KES) is een initiatief, dat anticipeert op alle segmenten dat een transition town in het

programma heeft staan (voedsel, energie, economisch, sociaal, solidair). Het project wordt op pag. 65 van het document genoemd.

Spreekster heeft begrepen dat binnen het voorliggende plan eventueel nog een mogelijkheid is voor het realiseren van een kleinschalige ecologische samenleving. KES is dé oplossing voor dichtslibbende steden, leegloop platteland, natuur- en milieuontwrichting. De mensen van KES willen de natuur verrijken.

In het kader van de Vliegbasis wordt gedacht aan een geheel zelfvoorzienend kleinschalig plan. Een deel voorziet zichzelf van energie met magneettechnologie en het plan is ook om energie door te leveren. Het project verdient zichzelf op alle fronten terug (o.a. voedselverbouw, energie). In deze setting kan naar een andere vorm van samenleven worden toegegroeid. Niet de veredeling en verzuiling van de huidige economie maar de ontwikkeling van de persoonlijkheid is prioriteit in een samenleving die solidair en zich niet kenmerkt door rivaliteit. Het gaat hier om iets bijzonders, geheel zelfvoorzienend en het scheidt ook werkgelegenheid.

Uitgebreide informatie kan worden teruggevonden in het uitgereikte KES Ontwikkelingsplan, dat als bijlage bij het verslag zal worden gevoegd.

De heer Spoelstra informeert of wordt bedoeld op het realiseren van een informatie- i.c. presentatieruimte of op het stichten van een feitelijke gemeenschap die de KES vorm gaat geven. Mevrouw Reurekas antwoordt dat het laatste wordt voorgestaan.

De heer Spoelstra informeert aan welke omvang wordt gedacht.

Mevrouw Reurekas antwoordt dat gedacht wordt aan een kleinschalig plan. De wijze waarop dat wordt ingericht kan variëren; een centrumgebouw waar cursussen, workshops, lezingen kunnen worden gehouden, eventueel clusters met woningen afhankelijk van het segment dat actief is bv. een boerderij waar aan een winkel wordt toegevoegd. De mensen die daar werken zouden daar dan bij kunnen worden.

De heer Spoelstra informeert naar de benodigde hoeveelheid ruimte.

Mevrouw Reurekas antwoordt dat gedacht wordt aan totaal 15 – 20 ha totaal. Een en ander kan in overleg tot stand worden gebracht met een ieder die daarbij betrokken wil zijn.

W2 de heer S. Meij namens Buurtschap HHS

De heer Meij constateert dat weinig is gebeurd met de reactie van het Buurtschap in de vorige ronde. Er wordt ook totaal niet op de inbreng van het Buurtschap ingegaan. Dat leidt tot de vraag naar het nut van het indienen van een reactie.

De kernvraag van het Buurtschap is of sprake is van een goed Ruimtelijk Plan of dat nog een beter plan mogelijk is met meer natuurwaarden dat minder kost en waar derhalve minder rood voor nodig is. In de visie van het Buurtschap HHS kan die vraag positief worden beantwoord. In de vorige inspraakronde zijn daartoe zelfs twee plannen gepresenteerd inclusief een gedetailleerde begroting. De Projectgroep heeft naar aanleiding daarvan helemaal geen vragen gesteld. Dat heeft geleid tot de veronderstelling dat het wellicht helemaal niet gaat om een inhoudelijke analyse naar de mogelijkheden van een beter plan dat minder kost, minder impact heeft op de natuur en daarmee derhalve een hogere natuurwaarde heeft maar feitelijk om een politieke keuze dat op de Vliegbasis moet worden gebouwd.

Indien in het kader van het versterken van de rode functies van Soesterberg zou zijn gebleken dat het noodzakelijk is om zelfs op de Vliegbasis te bouwen is het Buurtschap HHS daar niet per definitie tegen. In het voorliggende plan dan wel in andere plannen is dat echter nergens aangetoond.

Dat laat onverlet dat er een andere rechtvaardiging zou kunnen zijn, bijvoorbeeld vanuit de planontwikkeling van Soesterberg zelf als geheel. Indien die rechtvaardiging wordt gevonden, dient

dit tot compensatie te leiden en dat is de vraag welke investering in groen, ook buiten de vliegbasis een maximale groene EHS opbrengst levert.

Spreker schetst vervolgens kort de wijze waarop de discussie over de financiën de afgelopen twee jaar is gelopen.

Indien het voorliggende plan doorgang vindt, pleit het Buurtschap ervoor daaraan de volgende twee voorwaarden te verbinden:

- de ca 440 woningen is een absolute bovengrens; in geval van kostenoverschrijdingen mogen niet nog meer rode plannen worden toegevoegd;
- indien additionele baten worden gevonden, dienen deze direct te leiden tot vermindering van de rode opgave.

Spreker sluit zijn betoog af met de opmerking dat, indien het feitelijk een politieke discussie betreft, een goede uitkomst van de discussie hedenavond zou zijn indien de provincie ca. € 10 – 15 miljoen aan financiële middelen beschikbaar stelt. Als tegenprestatie zou het terrein de Vliegbasis van Krol kunnen worden genoemd. Mocht dat niet de uitkomst zijn, dan hoopt spreker niet dat de Vliegbasis de “kater van Krol” wordt.

De heer Zeegers merkt op dat onvrede wordt uitgesproken over de gevolgde procedure met betrekking tot de inbreng van het Buurtschap in de vorige ronde. Geïnformeerd wordt of het Projectbureau überhaupt niet heeft gecommuniceerd naar aanleiding van de inbreng van het Buurtschap, of er wel is gecommuniceerd maar de reactie het Buurtschap niet heeft overtuigd of dat het Buurtschap niet blij is met de uitkomst van de reactie.

De heer Meij antwoordt dat er in de afgelopen vier maanden niet is gecommuniceerd. Er zijn geen vragen gesteld over het alternatieve plan dat door het Buurtschap is ingediend. Het plan wordt in een enkele regeltje samengevat en de reactie daarop wordt vervolgens ook met een enkel regeltje afgedaan. Ter illustratie licht spreker toe dat het aangedragen punt ten aanzien van de te hoge kosten wordt afgedaan met de zin, dat bij de verdere uitvoering door middel van afstemming zal worden gestreefd naar kostenbesparing. Ter zake van de financiële paragraaf is voorts met betrekking tot de rentekosten ad € 4 miljoen euro opgemerkt, dat de financiering renteloos zou kunnen worden geregeld indien het Groenfonds wordt benaderd. Op de vraag waarom fietspaden en de ontsluiting door middel van het treintje rode kosten betreffen die uit rode opbrengsten moeten worden gefinancierd, wordt inhoudelijk niet ingegaan. Terwijl hierop door verschillende insprekers expliciet is ingegaan, wordt inhoudelijk niet beargumenteerd waarom de financiële paragraaf op deze wijze moet worden gehandhaafd. .

W3 de heer E. Schuler namens werkgroep Natuurlijk Zeist-West

De heer Schuler leest de reactie namens werkgroep Natuurlijk Zeist-West voor die als bijlage bij het verslag zal worden gevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

De heer Keestra leest in de inbreng dat van verschillende kanten is vernomen dat er voldoende financiële middelen zijn om de Vliegbasis te ontwikkelen zonder woningbouw. Geïnformeerd wordt naar concrete toezeggingen in deze.

De heer Schuler antwoordt dat wordt bedoeld op allerlei regelingen die er zijn voor aankoop en ontwikkeling van de EHS. Het verbaast hem dat die middelen van het Rijk niet ingezet worden. Op grond van het vorenstaande kan spreker zich niet aan de indruk onttrekken dat de noodzaak van woningbouw om een en ander te financieren een politieke keuze betreft.

Voorts is het spreker bekend dat de provincie over een vrij ruim eigen vermogen beschikt. Het verbaast hem dan ook dat de Vliegbasis niet met dat eigen vermogen wordt aangekocht, overgedragen wordt aan het Utrechts Landschap, heel geleidelijk wordt ontwikkeld en hierop wellicht kan worden terugverdiend indien in de toekomst wordt besloten tot woningbouw in Soesterberg-Noord. Veel beter zou zijn te overwegen daar in plaats van woningbouw op termijn een

nieuwe kantoorlocatie te ontwikkelen, omdat dit ook een 9 – 17.00 uur activiteit betreft en zich als zodanig veel beter laat sturen dan wonen.

De heer Spoelstra memoreert dat aangegeven wordt dat het minst schade wordt aangericht indien op het zuidelijke stuk van de Vliegbasis wordt gebouwd. Geïnformeerd wordt naar de specifieke waarden van dat gebied waar eventueel extra op moet worden gelet in het kader van de beoordeling of daar al dan niet woningbouw zou moeten worden gerealiseerd.

De heer Schuler memoreert terzake niet zo deskundig te zijn als de heer Greeven. Spreker verwijst derhalve naar het betoog van de heer Greeven, waarin hij heeft aangegeven dat het noord-westelijk deel van het gebied ecologisch bijzonder waardevol is. Daarbij speelt een rol dat dieren naar een volgend aantrekkelijk gebied trekken. De stepping stones en goede groengebieden zijn dus van groot belang. Indien die te weinig worden gepland en slechts in stand worden gehouden daar waar ze al goed functioneren, bestaat het risico dat de dieren niet verder trekken.

Een tweede aspect is de negatieve uitstraling op die locatie op de ecologische verbindingen. Die zijn van te voren niet goed te voorspellen en in de hand te houden. Indien na de realisatie van de woningbouw blijkt dat de verbindingen niet goed zijn, is sprake van een groot probleem. Op grond van het vorenstaande pleit spreker ervoor eerst te bewerkstelligen dat de verbindingen goed functioneren alvorens na te denken over andere zaken die daar al dan niet mogelijk zijn.

CLUSTER WERKEN

We 1 de heer S. Uyland namens de Soester Zakenkring en Ondernemers Stichting Soesterberg-Noord

De heer Uyland leest de reactie namens de Soester Zakenkring en Ondernemers Stichting Soesterberg-Noord voor die als bijlage bij het verslag zal worden gevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

De heer Van Gemenen memoreert dat de heer Schuler aangaf dat ter plaatse 9 – 17.00 uur activiteiten de voorkeur verdienen boven woningen. Geïnformeerd wordt of de 15 hectaren een oplossing zou bieden voor het bedrijfsleven en welke opbrengst in dat geval van het bedrijfsleven is te verwachten. De heer Uyland antwoordt dat in deze tijd sowieso gesproken dient te worden van een publiek-private samenwerking. Daarvan is reeds sprake in Soesterberg-Noord. Commerciële partijen zijn bezig samen met bewoners en bedrijven te onderzoeken wat de exploitatiemogelijkheden zijn in Soesterberg-Noord. Het wordt van belang geacht dat net achter het hek op Soesterberg-Noord de woningontwikkeling wordt gerealiseerd, omdat nu al met € 10 miljoen euro een enorm tekort wordt voorzien. Uit die extra woningbouwontwikkeling kan een deel van dit tekort in ieder geval worden gecompenseerd.

In samenwerking met VNO-NCW en de KvK is vanuit het bedrijfsleven altijd gepleit voor 44 hectaren bedrijventerrein. Dat is niet alleen nodig om de bedrijven uit Soesterberg-Noord te verplaatsen, maar ook om de regio te voorzien van extra bedrijventerrein ten behoeve van de noodzakelijke regionale bedrijfsontwikkeling. Op grond van het vorenstaande wordt gepleit voor het mogelijk maken van een modern bedrijventerrein op de Richelleweg; 15 hectaren is daarvoor te weinig.

CLUSTER FINANCIËN

F 1 de heer J.M. Voorberg namens Vereniging B&D

De heer Voorberg leest de reactie namens de Vereniging B&D voor die als bijlage bij het verslag zal worden gevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

Sluiting

De voorzitter bedankt de sprekers voor hun inbreng. Spreker licht met betrekking tot het geprojecteerde vervolg van het besluitvormingstraject kort toe, dat het voorbereidende debat op de besluitvorming in Provinciale Staten op 18 mei a.s. plaatsvindt in de Statencommissie RGW. In de gemeenteraden vindt dat in een andere vorm plaats. Op 11 juni a.s. vindt in de Gemeenteraden en Provinciale Staten de besluitvorming over de vaststelling van het definitieve Ruimtelijk Plan plaats.

De heer Spoelstra informeert tot welk moment door de raadsleden nog schriftelijke vragen kunnen worden ingediend ten aanzien van het voorliggende plan.

De voorzitter antwoordt dat dit hem niet bekend is. Hij adviseert de heer Spoelstra deze vraag aan de griffie binnen zijn gemeente te stellen.

Eén der aanwezigen heeft in een in maart toegezonden memorandum gelezen, dat de vragen op 8 april a.s. moeten worden ingediend.

Spreker informeert of tijdig voor het debat een reactie van de Stuurgroep/Projectgroep tegemoet kan worden gezien op de ingediende zienswijzen en gestelde vragen.

De voorzitter antwoordt dat door de Stuurgroep een nota van Beantwoording op de zienswijzen en vragen wordt opgesteld. Deze wordt aan de Colleges voorgelegd en vervolgens tijdig voor het voorbereidende debat aan de Gemeenteraden en Provinciale Staten toegezonden.

Ambtelijk wordt hieraan toegevoegd dat de reactie van de Stuurgroep naar verwachting eind april tegemoet kan worden gezien.

Eén der aanwezigen informeert of de informatiebijeenkomst op 22 april a.s. openbaar is en zo ja, waar deze plaatsvindt.

Ambtelijk wordt gemeld dat het een besloten informatiebijeenkomst betreft voor Gemeenteraads- en Statenleden ter voorbereiding op de besluitvorming. Hierin zal met name worden ingegaan op eventuele nadere vragen van Gemeenteraads- en Statenleden ten aanzien van de Ecologie en de Financiën. Het betreft hier geen openbare vergadering.

De voorzitter dankt alle aanwezigen voor hun komst en sluit vervolgens de hooravond.